

Citat ur Dr. Glas.

”Man vill bli älskad, i brist därpå beundrad, i brist därpå fruktad, i brist därpå avskydd och föraktad. Man vill inviga människorna någon slags känsla.”

Jag tycker att Söderberg har helt rätt med dessa två meningar. Det ligger i människans natur att bete sig på sådant sätt att man blir älskad eller avskydd. Eller som Söderberg skriver några rader tidigare: ”Ingenting förringar och drar ner en människa så, som medvetandet om att icke vara älskad.” Pastor Gregorius är nog någonstans mitt emellan att vilja bli beundrad och fruktad. Fru Gregorius vill ju inte ta ut skilsmässa eftersom hon fruktar pastorn, medan pastorn vill bli beundrad av folket, han använder sitt yrke för att komma över andra.

”Moralen hör till husgerådet, inte till gudarna. Den skall begagnas; den skall inte härska.”

Det här är ett citat som jag tycker beskriver mycket av vad boken handlar om. Till skillnad från vad en del kritiker säger anser jag att även om det inte står skrivet rent ut, så kan man uttyda en viss moralpredikan genom hela boken. Just detta citatet är ett sådant argument som Söderberg titt som tätt kastar ur sig, en åsikt, eller kanske en tanke som jag antar att Söderberg själv stod för.

”Det är mig en ständig erinran om den hane som vid ett visst tillfälle gol tre resor, och en sinnrik symbol av den heliga kyrkan, som lever av att förneka sin mästare.”

Detta är religion, och det är så det fungerar i många kyrkor idag. Det finns, som jag ser det, en väldigt stor skillnad mellan att vara religiös och att tro på Gud. Och jag tror samtidigt att det är många som, när de hör ordet ’kristen’, tror att personen för den skull är religiös. Låt mig förklara. En religiös person använder sin religion för att förtrycka personer, eller kanske inte så drastiskt, utan för att få en personlig fördel. Religiösa personer har alltid funnits. Personer som startar en sekt, säger att den är grundad av Gud, men driver den bara för att tjäna pengar eller bli ’högre’ än andra, som pastor Gregorius som jag skriv under första citatet. Det är tyvärr också den syn som många har på kyrkan i allmänhet. Det fanns tidigare i Sverige ett av fyra stånd som utgjordes av präster, jag förmodar att det inte var så stor del av dem som var präster för att tjäna Gud som det står i Bibeln, utan att det var just för att få personliga fördelar. Alltså kan jag till viss del förstå och hålla med om vad Söderberg skriver.

” –: det är kanske inte meningen att man skall förstå livet. Allt detta raseri att förklara och förstå, all denna sanningsjakt är kanske en avväg. Vi välsignar solen, därför att vi leva just på det avstånd ifrån den som är oss nyttigt. Några millioner mil närmare eller längre bort och vi skulle förbrinna eller förfrysa. Om det nu vore med sanningen som med solen?”

Söderberg, eller doktor Glas, har mer eller mindre givit upp, slutat anstränga sig. Religiöst skulle jag gissa, inte bara på grund av just detta citatet, utan mitt samlade intryck är att Söderberg är lite determinist, väldigt likgiltig. Detta säger han efter mordet, då han på något konstigt sätt är relativt lugn, han försöker att analysera om han har gjort rätt, eller fel. Nu när han äntligen har utfört en handling som han tidigare längtade efter, känner han inte som han antog att det skulle kännas. Jag kan tänka mig att han känner tomhet i stället för välbehag.